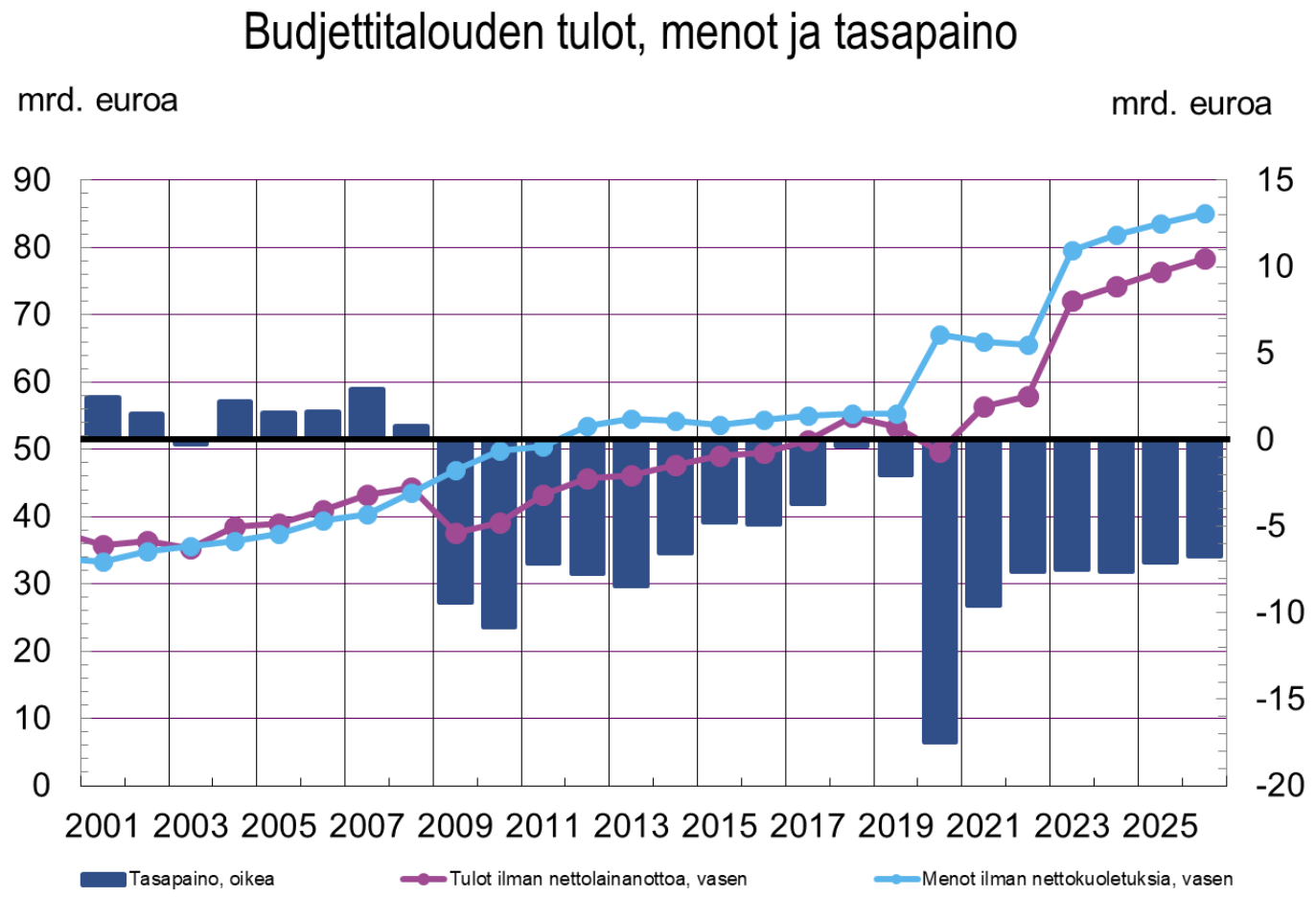
VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Julkisen talouden suunnitelma 2023-2026

Vihreä siirtymä

Atro Andersson, erityisasiantuntija, valtiovarainministeriö
22.4.2022
Eduskunnan ympäristövaliokunta

Valtion tulot, menot ja tasapaino kehyskaudella

Lähde: Valtiovarainministeriö 13.4.2022

Tasapaino:

2016 (TP): -4,9 mrd. euroa

2017 (TP): -3,7 mrd. euroa

2018 (TP): -0,4 mrd. euroa

2019 (TP): -2,0 mrd. euroa

2020 (TP): -17,4 mrd. euroa

2021 (TP): -9,6 mrd. euroa

2022 (LTA): -7,6 mrd. euroa

2023 (JTS): -7,5 mrd. euroa

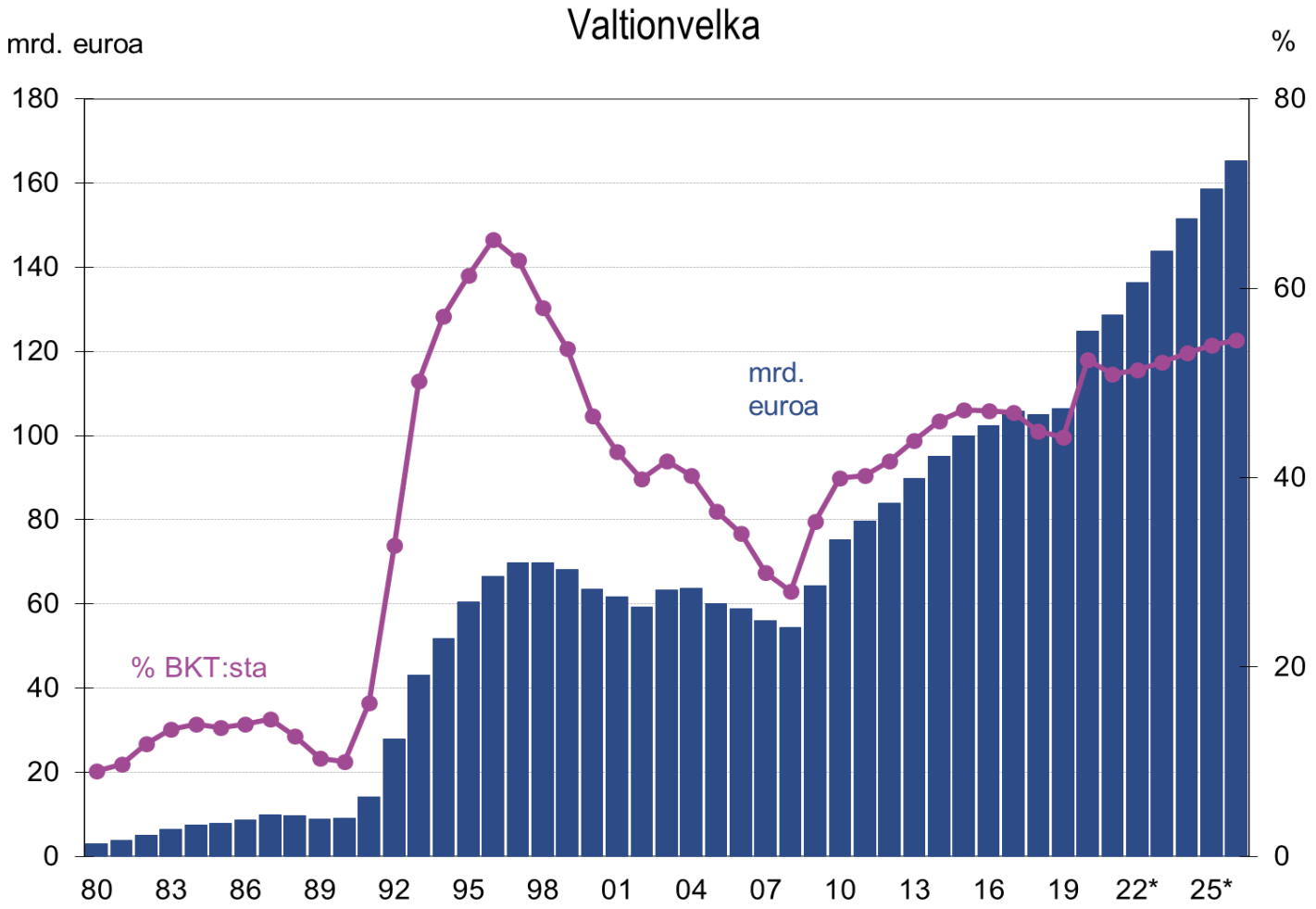
2024 (JTS): -7,6 mrd. euroa

2025 (JTS): -7,1 mrd. euroa

2026 (JTS): -6,7 mrd. euroa

Valtion budjettitalouden velka

Valtionvelka nousee alustavan arvion mukaan noin 165 mrd. euroon, mikä on noin 54,5 % suhteessa BKT:hen.

Lähde: Valtiovarainministeriö 13.4.2022

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Hiilineutraaliutta edistävät määrärahat 2022-2026

HIILINEUTRAALI SUOMI - KESKEISET MÄÄRÄRAHAT	KEHYS 2022	KEHYS 2023	KEHYS 2024	KEHYS 2025	KEHYS 2026
Hiilineutraali ja luonnon monimuotoisuuden turvaava Suomi	933	1083	948	785	626
Suomi kokoaan suurempi maailmalla	346	364	366	361	408
Elinvoimainen Suomi	272	296	286	278	271
Liikenneverkon kehittäminen ja ylläpitäminen	384	254	220	204	197
Maatalous	685	718	615	614	614
YHTEENSÄ	**2 621**	**2 716**	**2 435**	**2 242**	**2116**

Hiilineutraaliutta edistävät määrärahat 2022-2026

- Edelliseen julkiseen talouden suunnitelmaan verrattuna määrärahat ovat kasvaneet merkittävästi: +938 me v. 2023, +718 me v. 2024 ja +567 me v. 2025.
- EU:n elpymis- ja palautumissuunnitelman määrärahat eivät sisältyneet vielä edelliseen julkisen talouden suunnitelmaan, joten ne ovat lisänneet määrärahoja.
- Lisäksi hallituksen päätökset panostaa vihreään siirtymään lisäävät kehyskauden menoja. Vaikka panostukset painottuvat vuosiin 2022 ja 2023, aiheutuu eräistä valtuusmenettelyistä ja htv-tarpeista menoja myös seuraavalle vaalikaudelle.
- Uuden EU-rakennerahastokauden seurauksena rakennerahastojen rahoituksesta kasvava osuus kohdistuu vähähiilisyyteen.
- Hiilineutraliutta edistävien määrärahojen tason alenemiseen kehyskaudella vaikuttaa elpymis- ja palautumissuunnitelman ja varautumisministerityöryhmän linjaaman rahoituksen alenemisen lisäksi mm. uusiutuvan energian tuotantotuen aleneminen.
- Suurin kasvu osiossa hiilineutraali ja monimuotoisuuden Suomi (+411 me v. 2023) ja maatalous (538 me v. 2023)

Vihreän siirtymän kokonaisuus

- Venäjän Ukrainaan kohdistaman hyökkäyksen vaikutuksiin varautumiseksi varautumisen ministerityöryhmä on linjannut energiaomavaraisuuden ja huoltovarmuuden vahvistamiseksi toimenpidekokonaisuudesta kohdistuen vuosille 2022—2023
- Tavoitteena on nopeuttaa merkittävällä tavalla irtautumista fossiilisesta energiasta sekä tukea uuden teknologian käyttöönottoa (vihreä siirtymä).
- Toimiin kuuluvat energiainvestointien vauhdittaminen, fossiilisista polttoaineista irtautuminen liikenteessä sekä pientalojen ja muiden asuinrakennusten lämmitysratkaisut.
- Edellä mainittujen toimenpiteiden kokonaisuus on näkyy seuraavilla dioilla

Vihreän siirtymän määrärahalisäykset (milj. €) 1/2

		2022	2023	2024	2025	2026
	Energiainvestointien vauhdittaminen					
TEM	Energiatuki		20	60	50	20
TEM	Vetyhankkeet		20	60	50	20
TEM	Akkustrategian mukaiset investoinnit		10	20	15	5
YM	Tuulivoimaselvitykset		1,5			
TEM, VM, OM, YM	Vihreää siirtymää edistävien investointien luvituksen vauhdittaminen	5,6	13,6	10,1	9,1	4
	Fossiilisista polttoaineista irtautuminen liikenteessä					
LVM	Hankintatuki täyssähköautoille, sis konversiot	9,5	3,5			
LVM	Hankintatuki sähkö- ja kaasukäyttöisille pakettiautoille	3	1,5			
LVM	Hankintatuki sähkö- ja kaasukäyttöisille kuorma-autoille	3	1			
YM	Yksityisen latausinfran tuki taloyhtiöille (YM)	20	10			
TEM	Liikennesähkön ja kaasun julkisen jakeluinfran tuki (TEM)	15	6,5			
MMM	Maaseutuyritysten energiainvestoinnit (biokaasuinvestoinnit)	10	10			

Vihreän siirtymän määrärahalisäykset (milj. €) 2/2

		2022	2023	2024	2025	2026
	Pientalojen ja julkisten kiinteistöjen lämmitysratkaisut					
YM	Pientalojen öljylämmityksestä luopumisen avustus (sis. Avustuksen kohdentaminen myös maakaasulämmityksestä luopumiseen)	40	32			
YM	Avustus kuntien, seurakuntien ja yhdistysten öljy- ja kaasulämmityksestä luopumiseen	10	0			
YM	Asuinrakennusten energia-avustus (sisältäen laajennuksen matalalämpöiseen kaukolämpöön siirtymiseksi)	30	70			
TEM	ELY-keskusten toimintamenot avustusten käsittelytehtäviin	2,3	3			
	Fossiilista irtautuminen maataloudessa					
MMM	Investointituki mm. vaihtoehtoisiin energialähteisiin, Makeran pääomitus	28				
MMM	Investointituki mm. biokaasumädätteiden kehittyneille käsittelytekniikoille.	7	7,5			
MMM	Ravinteiden kierrätyksen kokeiluohjelman lisärahoitukseen	3	6			
MMM	Kosteikkoviljely	0	30			
YM	Ravinne- ja energiavaraisuuden parantaminen ravinteita kierrättämällä, investointituki	7	18			
YM	Ravinne- ja energiavaraisuuden parantaminen ravinteita kierrättämällä: T&K-osuus	8	12			
	Yhteensä	**201,4**	**276,1**	**150,1**	**124,1**	**49**

VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos!